

NOMINERAD • Sidorna 41–65

INDERJIT KHURANA

När Giri Rana var sju år rymde han från slavarbetet som hemhjälp. Hans egen pappa hade sålt honom för att få pengar till droger och alkohol. Den natten sov Giri på tågstationen, ensam och hungrig. Idag har han, tack vare Inderjit Khurana, ett helt annat liv.

På stationen upptäckte Giri att massor av barn bodde och arbetade. En del tiggde, andra samlade skräp eller putsade skor. Flera av barnen var på rymmen, precis som Giri.

Andra bodde med sina familjer i slummen intill tågspåren. Giri lärde känna barnen och de visade honom hur man överlever på stationen. Det var ett hårt liv, men Giri gillade att kunna kom-

När Giri var sju år var han hushållsslav. Perrongskolan blev hans väg till ett bättre liv. Idag är han 15 år och en toppstudent med massor av utmärkelser.

Inderjit berättar en gammal saga från Orissa för barnen i perrongskolan.

Hur hälsar man?

Det vanligast sättet att hälsa och säga hejdå i Indien är att sätta ihop handflatorna, höja dem framför ansiktet, böja lätt på huvudet och säga "namaskaar" eller "namaste". Men det skiljer sig förstås åt mellan olika folkgrupper och beroende på religion. Muslimerna höjer till exempel sin högra hand mot pannan och säger "adaab" eller "salaam aleikum", och du svarar "waleikum salaam".
Suni, 14 år.

VARFÖR NOMINERAS INDERJIT KHURANA?

Inderjit Khurana nomineras till the WCPRC 2007 för sin långa kamp för de allra fattigaste och mest utsatta barnens rätt till utbildning. Hon öppnade sin första tåg Perrongsskola för 21 år sedan. Idag driver hennes organisation Ruchika 12 perrongskolor, sex daghem, 75 slumskolor, 20 förskolor, förebyggande HIV/aids-projekt, stipendieprogram för fattiga barn, två "skolor på hjul", yrkesutbildning och projekt för rent vatten i slummen. Inderjit och Ruchika erbjuder också hälso- och sjukvård, ambulansservice för akut sjuka och har två hjälptelefoner för barn och kvinnor. Inderjit menar att om barnen inte kan komma till skolan måste skolan komma till dem. Hon och Ruchika vill ge baskunskaper som stärker barnens självkänsla och ger möjlighet till ett värdigt liv, fritt från fattigdom, barnarbete och våld.

Rama sopar på tåget.
När hon hinner går hon i
perrongskolan.

ma och gå som han ville. Fast på nätterna kände han sig ensam och rädd. Barnen på stationen blev ofta slagna, rånade och i värsta fall våldtagna. Många drack alkohol eller sniffade bensin på kvällarna för att ha lättare att somna.

Giri och hans kompisar stannade sällan länge på ett ställe. De reste med tågen och jobbade sig runt hela Indien. En dag, när Giri var nio år, klev han av i staden Bhubaneswar. Mitt på perrongen fick han se ett underligt utomhusklassrum.

Barnen satt på marken och skrev på sina griffeltavlor. Hela förmiddagen sjöng de tillsammans med sina lärare, dansade och övade på alfa-

betet så att det ekade över hela stationen.

Giri hade länge drömt om att få gå i skolan, men han var misstänksam. Var det här ett knep för att fånga in barn och låsa in dem? Men

när lärarna började dela ut mat kunde han inte stå emot.

Första perrongskolan

Idag är Giri 15 år och toppstudent med stipendium i en statlig skola. Han bor på ett barnhem som drivs av Inderjit Khurana och hennes organisation Ruchika. Det var också Inderjit som startade perrongskolan som förändrade Giris liv.

Det hela började för över 20 år sedan. Inderjit hade en egen privatskola för rika barn i Bhubaneswar. Ibland såg hon fattiga barn stanna till utanför skolgrinden. De var smutsiga och klädda i trasor, men tittade långtansfullt på eleverna som lekte

När tåget bromsar in gör sig barnarbetarna beredda att hoppa av och skynda sig till perrongskolan

på skolgården i välstrukna skoluniformer. Själva hade de varken råd eller tid att gå i skolan.

När Inderjit ibland tog tåget från Centralstationen mötte hon ännu fler barn i skolåldern.

– Varför är du inte i skolan, frågade Inderjit en liten pojke som sopade golvet i hennes tågagn.

– Min pappa är död och mamma klarar sig inte utan min hjälp, förklarade pojken.

Inderjit visste att många försökte hjälpa fattiga barn i Indien. Men hjälpen nådde inte de fattiga stationsbarnen. De måste ju passa tåg-tider för att överleva. I rusningstid, och när de stora expresstågen kommer in, fylls tågstationerna av folk. Och då finns pengar att tjäna.

Alla barn har rätt till

utbildning, tänkte Inderjit. Men hur ska de här barnen kunna gå i skolan? Hon kunde bara komma på en lösning:

– Om barnen inte kan komma till skolan, måste vi ta med oss skolan till dom. Jag måste öppna en skola på stationen!

”De är smutsiga”

När Inderjit berättade om sin idé för familj, arbets-

kamrater och vänner blev de förskräckta.

– Gå inte till tågstationen, det är farligt och smutsigt, sade de. Gatubarn slåss och stjäla! De kan smitta dig med farliga sjukdomar!

Men Inderjit hade bestämt sig. En morgon packade hon två säckar fulla med bilderböcker, leksaker och kriter och gav sig av. Bara en av lärarna i hennes skola vågade följa med.

Inderjit packade upp sina saker på perrongen och väntade nervöst. En liten pojke tittade nyfiskt, men misstänksamt på henne.

– Vill du lära dig läsa, ropade Inderjit. Efter ett tag vågade han sig fram och lektionen kunde börja.

Hotad av gangsters

Den lille pojken var länge Inderjits ende elev. Varje dag frågade många vuxna resenärer vad Inderjit höll på med. En del var snälla men andra var misstänksamma och arga. Några trodde att hon var en kristen missionär som ville ta ifrån barnen deras religion.

När Inderjit sade att hon bara ville ge barnen utbildning var det nästan ingen

Inderjit skojar och pratar med Ranjan, 12 år. Han har tiggat och arbetat på tågstationen sedan han var fyra år.

som trodde henne. De var säkra på att det måste ligga något skumt bakom. Polis och tågpersonal försökte köra bort henne och hon blev hotad av gangsters och drogförsäljare. Ibland kom arga föräldrar och skällde för att Inderjit hindrade deras barn från att arbeta.

– Era barn har rätt att gå i skolan, sade Inderjit då. Och om dom lär sig läsa och skriva är det bra för hela familjen.

Trots att Inderjit var både utmattad och ibland rädd gav hon inte upp. Hon sjöng, berättade sagor och lekte

Inderjit pratar med Rama, 12 år, som bor i slummen nära tågstationen.

Inderjit dansar med barnen på perrongskolan.

med bokstäver och siffror. Ryktet om perrongskolan spred sig. Efter ett par månader gick över 100 barn i Inderjits perrongskola!

4 500 barn nås

Sedan dess har Inderjits organisation Ruchika vuxit enormt. Idag når man 4500 barn varje år, genom skolor och projekt på både tågstationer och i slummen. Ruchika driver allt ifrån

daghem till yrkesskolor och sprider information om hiv/aids.

– I början var det mycket svårt, minns Inderjit. Nu har vi mer stöd av lokala politiker och från tågbolaget. Jag har också lärt mig mycket under de här åren. Till

exempel att barnen är så undernärda och sjukliga att vi måste ge dem mat och hälsovård. Annars orkar dom inte studera

Inderjit vill ge så många barn som möjligt baskunskaper. Det handlar inte bara om att kunna läsa utan

också om att känna till barnets rättigheter.

– Jag vill att barnen ska veta att dom faktiskt har ett värde. Och vi måste nå dom tidigt, innan dom far så illa att det inte finns någon återvändo. 🌐

Hela personalen och barnen på Ruchika utanför organisationens nya byggnad.

Bijay pluggar på perrongen

Tågvislan tjuiter så att Bijay måste hålla för örönen. När tåget rullar ut från stationen springer han mot perrongskolan och dagens första lektion.

Bijay är skoputsare på den stora tågstationen i Bhubaneswar. Hela dagarna jagar han resenärer med dammiga, smutsiga skor på perrongerna och i tågagnarna. Skoputsarpojkar på stationen har kommit överens om att aldrig ta mindre än en krona per putsning. Bijay måste tjäna så mycket som möjligt på kort tid. Annars tvingar hans mamma honom att sluta skolan.

Skriver på asfalt

När Bijay kommer till perrongskolan är många barn redan samlade. Lärarna visar bilder som de ritat själva

och barnen gissar ord och övar sig på stavning. Bijay tränar på att skriva bokstäver på sin griffeltavla.

– Det där ser jättebra ut, Bijay, berömmar läraren.

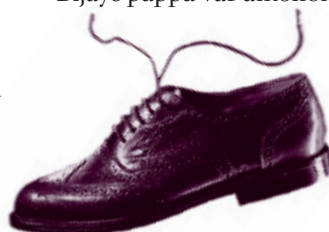
I det här klassrummet finns varken skolbänkar eller svart tavla. Barnen sitter på marken. Ibland skriver de och lärarna direkt på asfalten med sina kriter. Bijay, som har gått i skolan i flera år, trivs bra och hinner lära sig mycket på den korta tiden. Mest gillar han när klassen får sjunga, dansa och leka. Skoldagen avslutas med en gemensam måltid. För en del barn är det den enda mat de äter på hela dagen.

Efter skolan hinner Bijay med ett par kunder till innan han springer hem och hjälper mormor med lunchen. Han bor i ett slumområde alldeles intill stationen. Nästan alla män som bor här jobbar med läder. De tillverkar skor, lagar och putsar. Det gjorde Bijays pappa också, innan han drack sig till döds.

Tyckte om pappa

Bijay var ute och lekte när hans pappa dog. När han kom hem satt hela familjen samlad runt den döde pappan och grät och skrek. Bijay började också gråta.

Bijays pappa var alkoholist.

Bijay, 12

Gillar: Kricket. Sjunga och leka.

Tycker inte om: Alkohol och droger. Jobba.

Drömmer om: Ett tak till vårt hus. Gå i skolan på heltid.

Lycklig: När jag får något gott att äta, som kakor.

Rädd: För att bli hemlös.

Vill bli: Läkare.

Ser upp till: Mamma. Mina lärare.

Vad är perrongskolan?

I Bijays perrongskola, som är öppen varje förmiddag, använder lärarna ofta bilder, sånger, dockteater och lekar. Inderjit Khurana, som startade den första perrongskolan för 21 år sedan, tycker att det ska vara roligt att lära sig saker i skolan. Målet är att ge barnen baskunskaper och bättre självförtroende. De som vill studera mer får hjälp att hitta plats på statliga skolor när de väl har fått tillräckliga grundkunskaper.

Bijay får hjälp av läraren att skriva oriya-bokstäver på sin grif-feltavla.

Lär dig prata oriya!

Indien har minst 800 språk och över 2000 dialekter. Utöver engelska, hindi och tamil, finns ytterligare 21 officiella språk. Ett av dem är Oriya, som talas i Orissa.

Vad heter du?

Namn

Vad är din favoritfärg?

Hur mår du?

Jag mår bra

Jag älskar dig

Tuma nama kana?

Nama

Kyon ranga tumaku bhala laage?

Tume kipari acha?

Mu bhal achhi.

Mu tumoku bhalpae.

➔ Det är mycket vanligt bland männen i slummen. En del kvinnor dricker också. Eftersom de är mycket fattiga köper de en billig spritsort. Den är egentligen en medicin som man bara får dricka några droppar av per dag. Men Bijays pappa och hans vänner brukade halsa en hel flaska. Han köpte spriten av gangsters i slummen. Bijay blev arg och ledsen när han såg dem göra affärer i gatuhörnen. De brydde sig inte om att människor blev döds-sjuka. Men han kunde inte stoppa dem från att sälja till pappan.

När pappan blev full brukade han skrika och slå Bijay, mamman och syskonen. Han spelade också bort familjens pengar och kunde inte arbeta. Bijay rymde ofta hemifrån och sov på stationen, för att slippa bli slagen. Ändå älskade han sin pappa väldigt mycket.

Jobba, sa mormor

Dagen efter pappans död sade mormor att Bijay måste börja arbeta.

– Din pappa är borta och du är äldste sonen. Du måste försörja familjen nu.

Många av Bijays kompisar arbetade redan, men hans mamma hade låtit honom slippa så att han kunde gå i skolan. Men nu köpte mamma en borste, trasa och skokräm. Bijays bästa kompis, Suresh, visade hur man gör.

– Smeta in skorna med skokräm och gnid med trasan. Sedan borstar du, så hårt och snabbt du kan för att få upp glansen.

Den för-

sta arbetsdagen på stationen var den värsta dagen i Bijays liv, säger han. Det var svårt att hitta kunder och nästan omöjligt att få skorna blanka. Han var långsam och kunderna blev arga och otåliga. De hade ju tåg att passa. Bijay grät sig till sömns den natten.

Uppre före solen

Efter ett par månader som skoputsare har Bijay fått upp hastigheten. Och mot mor-

mors och mammas vilja går han fortfarande till perrongskolan varje dag

– Vi förlorar pengar på din skola, du borde jobba mer istället, säger de.

Men Bijay vägrar sluta, skolan är för viktig för honom.

Han går upp klockan fyra varje morgon, först av alla i familjen. Han tändar en oljelampa och gör deg till chapati, familjens frukostbröd. Mamma lagar ris och curry. Efter maten springer han till stationen, hoppar på ett tåg och letar kunder i de smala gångarna. Vagnarna är överfulla av folk på

I Bijays område arbetar de flesta med skor och läder.

Bijay med sin familj, mamma Bhavani, mormor Budhi, mormorsmor Laxmi samt bröderna Bijay, Papparau och Arnand framför familjens hus utan tak.

väg till jobbet. De flesta låtsas inte höra Bijay. Några sparkar slött efter honom. Andra är snälla och ett par tackar ja till en skoputs. Efter några hållplatser hoppar Bijay och hans kompisar av och går tillbaka längs tågspåren.

Klockan sju på kvällen går han hemåt, mycket trött. Ryggen och huvudet värker och händerna luktar starkt av skokräm. Han ger allt han tjänar – mellan två till fem kronor per dag – till mamma. Hon arbetar själv

som hemhjälp i två familjer, men tjänar mindre än han och är ofta sjuk. Bijays småbröder är också sjuka nästan jämt, av smutsigt dricksvatten och dålig mat.

– Ibland blir jag orolig när jag ser mina småsyskon, säger Bijay. Ska de behöva arbeta lika hårt som jag? Jag vill att de också ska få gå i skolan. ☹

Bijay går tillbaka till Bhubaneswar med sina kompisar på tågspåren. Han har ett gäng kompisar på stationen som alltid är tillsammans. Bijays bästa kompis heter Suresh. Med honom kan han prata om allt.

Längtar efter tak

När Bijay var mindre bodde hans familj intill tågspåren i ett tält av bamburör och plastskynken. Men när Orissa drabbades av en fruktansvärd storm – en supercyklon – spolades tältet och allt de ägde bort i vattenmassorna. Precis som hundratusentals andra fattiga människor tvingades Bijay och hans familj flytta ut på gatan.

– Vi hade ingen mat, inget vatten, inget hem, berättar Bijays mamma.

En hjälporganisation ville bygga ett hus till familjen. Men pengarna räckte bara till husgrund och väggar. Medan familjen sparar ihop pengar till taket flyttar de runt. Just nu bor de tillfälligt i en möteslokal i slummen.

– Det kostar minst 1 600 kronor att bygga taket, säger Bijay. Vi sparar så mycket vi kan, men jag och mamma tjänar bara sammanlagt 150 kronor i månaden.

Vi är tågjobbare

Runt om i Indien arbetar hundratusentals barn på tåg och tågstationer. Här finns mycket människor i rörelse och en chans att tjäna pengar. För stationsbarnen är perrongskolorna deras enda chans till utbildning.

Tiggare

Bira Reddy, 14

Jobb: Tiggare.

Tjänar: 5–6 kronor om dagen.

Kommer från: Bolanpur.

Gillar: Skolan.

"När jag firade min femte födelsedag ramlade jag in i elden som mamma lagade mat på. Min nylonskjorta fattade eld. Jag blev svårt brännskadad och fick ligga på sjukhus i sex år. Mina föräldrar tyckte att jag skulle stanna där för alltid, för jag fick gratis mat och vi var fattiga. Pappa är alkoholist och brukade jämt slå mig. Därför rymde jag hemifrån. Nu har jag bott ensam på tågstationen i tre år och försörjer mig på att tigga. Folk tycker synd om mig när dom ser mina brännskador. En del av tiden hjälper jag till på ett kafé, mot att jag får lite mat.

Jag går i Ruchikas öppna perrongskola. Min lärare har sagt att hon ska hjälpa mig att hitta något mer fast att jobba med. Hoppas att det blir så."

Flask-samlare

Mitun, 12

Jobb: Flasksamlare.

Tjänar: 8–15 kronor om dagen.

Kommer från: En by nära Puri.

Gillar: Att dansa som idolen, Salman Khan.

"Jag samlar tomma plastflaskor. Oftast är vi ett gäng som reser tillsammans och hjälps åt. Jag har rest över hela Indien, till Delhi, Mumbai, Chennai... överallt. Tågen är min arbetsplats. När tågen kommer in till stationen måste jag jobba. Ibland följer jag med en kort bit, ibland i flera hundra kilometer. Där emellan går jag i skolan på perrongen.

Jag växte upp i en liten by. Pappa är daglönare i fälten och mamma samlar ved som hon säljer. Jag fick också börja jobba i fälten som liten, men jag tyckte inte om det. Jag rymde och kom till tågstationen. Här är jag bara rädd för polisen. Dom slår oss, så vi springer när vi ser dom.

Jag sparar pengar så gott jag kan. Hittills har jag fått ihop 80 kronor. När jag blir lite äldre, typ 17 år, ska jag återvända hem och ge pengarna till min pappa."

Skräp-samlare

Nirmala, 12

Jobb: Skräpsamlare.

Tjänar: 8–9 kronor om dagen.

Kommer från: Bhubaneswar.

Gillar: Skolan.

”Jag bor med min familj i slummen nära stationen. Jag och mina syskon samlar skräp mellan 09.00 och 16.00 varje dag. Oftast går vi längs rälsen till tågstationen i Khurda, 30 kilometer bort, och tillbaka. Ibland hoppar vi på tågen. Det finns alltid nytt skräp längs spåren som folk har slängt ut genom tåg-fönstren. Vi plockar plast, järn, glas och plåt. När vi har fyllt våra säckar sorterar vi skräpet, för olika grejer ger olika mycket betalt. En plastflaska är nästan dubbelt så mycket värd som en järnbit. Vid femtiden säljer vi skräpet till en gubbe i slummen.

När jag blir äldre ska jag sälja torkad fisk. Det är vårt familjeyrke. Därför försöker jag gå till perrongskolan så ofta jag kan. Jag vill ha lite utbildning, så att jag kan skriva brev och räkna. Det är viktigt när man gör affärer. Och om det exempelvis händer en olycka vill jag kunna skriva ner namn och adress på alla inblandade.”

Barnvakt

Shayama, 10

Jobb: Barnvakt.

Tjänar: Ingenting.

Kommer från: Bhubaneswar.

Gillar: Matematik.

”Jag tar hand om mina småsyskon varje dag för att min mamma ska kunna jobba. Annars får vi inga pengar och då svälter vi ihjäl. Mamma städar och tvättar hos flera rika familjer. Hon går hemifrån tidigt och kommer hem sent. Hon måste arbeta väldigt hårt, för pappa är död.

Jag går i perrongskolan varje dag. Matte är bäst. Mina småsyskon följer med förstås, men dom är för små för att studera ännu! Vi är många på perrongen som måste passa våra syskon. Lärarna hjälper oss med barnen ibland, så vi får ro att plugga. Lunch får vi i skolan. Hemma lagar jag frukost och middag till familjen. I skolan har jag lärt mig att alltid tvätta händerna innan jag lagar mat. Och att vara försiktig med varma grytor och eld. Jag vet barn i slummen som fått hett vatten över sig och bränt sig illa när de gör mat. Några har dött.”

Sopare

Muna, 12

Jobb: Sopare.

Tjänar: 8–15 kronor om dagen.

Kommer från: Bhubaneswar.

Gillar: Inget särskilt.

”Jag arbetar som sopare på tågen tillsammans med min bästa kompis. Han är äldre än jag och vet hur man betar sig på stationen och tågen. Han har lärt mig mycket om hur man ska överleva. Vi hoppar på de stora tågen och sopar där det är dammigt och smutsigt. Sedan ber vi passagerarna om pengar. Dom som är snälla ger oss en slant. Det finns riktiga städare som är anställda av tågbolaget, men de behöver aldrig jobba. Det gör ju vi barn! Jag går till perrongskolan ibland men det är svårt att hinna med. Jag har rymt hemifrån och måste klara mig själv. Och då måste man jobba hårt.”

En dag på tågstation

Det är sällan helt tyst och stilla på tågstationen. Men när Ranjan Sahoo, 12 år, vaknar i gryningen, har rusningstrafiken inte kommit igång ännu.

06.00

06.00 Morgonrusning

Stationen börjar fyllas av folk på väg till arbetet. Raja, 8 år, är redo att börja tigga av passagerarna.

– Jag har på mig mina trasigaste och smutsigaste kläder, då tjänar jag bättre. På en dag kan jag få ihop fem kronor. Jag ger pengarna till mamma. Utlänningar ger mest, men jag försöker med alla. En del skäller och säger fula ord. Då går jag undan. Det är många barn som tigger och ibland blir det bråk. Men vi blir alltid kompisar igen.

05.30 Pinnborstning

Barnen på stationen borstar tänderna med pinnar av neemträ. Ranjan och hans kompisar köper pinnen för några ören på stationen.

05.30

07.00

07.00 Syskonkärlek

Fler barn börjar komma till stationen från slumområdena intill tågspåren. Många bär på sina småsyskon. De kan inte vara hemma ensamma när föräldrarna är på jobbet, så de får följa med storebror eller storsyster till arbetet och skolan.

Mahmina, 12 år, fixar frisyren på lillasyster på perrongen.

Raja är inte ensam om att börja jobba i morgonrusningen. Suresh, 11 år, putsar skorna på en morgonpig poliss.

08.00

08.00 Perrongskolan börjar

Folkmassorna på stationen tunnar ut – de flesta har tagit sig till jobbet nu. Då kan också de arbetande barnen ta en paus och gå till första lektionen i perrongskolan.

Shayama dansar på perrongskolan med sin kompis.

– Jag har lärt mig dansa genom att titta på film!

onen

09.30

09.30 Tigerfajt

Barnen har fått göra roliga och skrämmande masker i papier-maché. Här får en tiger slåss mot en mäktig gud. De andra barnen hejar på.

Bakom maskerna gömde sig Kanha och Jagan, 8 år.

10.00 Dockteater

Perrongskolans lärare använder ofta dockteater för att göra lektionerna roligare. Ranjan och en klasskompis får hålla upp ett tygstycke som bildar scenen.

10.00

11.15 Matdags

Om barnen inte får näring orkar de inte lära sig något. Därför delar lärarna ut chhat-hua, en slags grötmüsli med bland annat utplattat ris, jordnötter, socker och mjölkpulver. För en del barn är det här det enda de får äta på hela dagen.

Alla diskar förstas sin egen tallrik i tvättstället på perrongen.

I skolans medicinlåda finns allt från huvudvärkstabletter till bandage och maskmedel. Om något barn blir allvarligt skadat eller sjukt kallar lärarna på Ruchikas läkare.

11.15

11.45

11.45 Lördagsbad

Varje lördag är det dags för veckobad. Lärarna hjälper till att gnugga, skölja och torka.

Lärarna delar ut vitamindroppar till barnen.

12.00

12.00 Tack för idag, slut för idag

När lektionen är slut packas hela skolan ihop. Alla hjälps åt att bära bort skolskylten och allt material till ett litet skjul på andra sidan tågspåren.

12.05

12.05 Tid för lek

Efter skolan måste många barn springa hem och hjälpa sina mammor med lunchen. Andra kan stanna på stationen och leka, så länge det inte kommer några stora passagerartåg. Ranjan säger att han har över 300 vänner på stationen.

– Min bästa vän heter Parama. Vi leker och hjälper varandra. En gång blev jag magsjuk och han tog mig till sjukhuset. När han bröt benet tog jag honom till doktorn och betalade sjukhusräkningen med mina sista pengar.

Ranjan och Rama klättrar i träd.

16.00

16.00 Rusning igen

Framåt eftermiddagen börjar folk ta sig hem från jobbet. Tågen fylls av folk och barnen börjar jobba igen. Ett fullpackat tåg har kommit in till stationen och Mitun gör sig redo att hoppa på med sokkvasten.

19.30

19.30. Äntligen tyst

Det sista fullpackade tåget har lämnat tågstationen. Perrongerna ligger tysta och tomma en stund. De flesta barnen har sprungit hem för att äta middag med sina familjer. Ranjan, Rama och Bijay har tjänat tillräckligt idag för att kunna köpa sin favoriträtt i ett matstånd på stationen: Kyckling med ris.

17.30 Flaskjackpot

Mitun och hans kompisar har sprungit genom vagnarna och hittat tomma flaskor som de kan sälja vidare. Det är över 40 grader varmt ute och svettigt i tågvagnarna. Därför dricker passagerare litervis med vatten.

17.30

21.00 Godnatt

Barnen som sover på eller intill stationen sover nästan alltid många tillsammans. Det känns säkrare så. I mörkret kan både flickor och pojkar bli slagna och våldtagna, av äldre barn och av vuxna. Ruchikas medarbetare går runt på stationerna på kvällarna för att hjälpa ensamma barn hem till sina familjer eller till barnhemmet.

21.00

Ghuri kan yoga

Ghuri, 11 år, bor på stationen med sin pappa under skolloven. I vanliga fall bor hon på ett barnhem och går i skolan där, men under lovet går hon i perrongskolan. Hon är duktig på yoga och visar gärna de andra barnen sina konster.

– Pappa har bara ett ben, det andra höggs av i en tågolycka. Han kan inte jobba och säger jämt att han vill dö, så jag ger honom mat och så.

När Ghouri var fyra år övergavs hon och hennes syskon av pappan.

– Pappa satte mig och mina två yngre systrar på ett tåg och försvann när det åkte. Till slut gick vi av på en station.

En utlänning hittade oss och tog oss till ett sjukhus. Där bodde vi ett par månader, tills mamma hittade oss.

Vi fick komma hem ett tag, tills hon gifte om sig. Då ville hon inte ha oss längre. Vi bodde hos pappa ett tag men det gick inte. Han drack och slog oss varje dag och vi fick inte gå i skolan. Till slut flyttade vi till ett barnhem.

Ghuri saknar sin mamma väldigt mycket.

– Jag älskar mina föräldrar men ingen av dem vill ha mig. Mamma hälsar på ibland men jag tror inte att hon har berättat för mina nya syskon att jag finns. Det gör mig väldigt ledsen. När jag får barn ska jag aldrig överge dem.

Perrong-trollkarl

Kusman, 9 år, går i perrongskolan på stationen i Khurda. Hans pappa är trollkarl.

– Han har lärt mig trollo med mynt och med den här ormen!

Kusmans bästa trick är att få mynt att försvinna, men han vill inte bli trollkarl som sin pappa.

– Jag ska bli bilmekaniker och öppna en egen verkstad.

Prisad danserska

Mahmina, 11 år, bor i slummen bredvid tågstationen. Förut gick hon i perrongskolan, men nu har hon fått hjälp av Ruchika att börja i en vanlig, statlig skola.

– Jag hade lärt mig tillräckligt mycket och fick stipendium så att jag slipper arbeta, berättar Mahmina, som älskar att dansa.

– I min skola går jag på teater- och danskurs. Jag har uppträtt och fått pris. När jag blir vuxen ska jag bli danslärare.

Med tåg Indien runt

Trots att Balaram Chowdhuri bara är 10 år har han rest ensam med tåg över hela Indien. Han rymde hemifrån för att mamman slog honom. Vid sex års ålder var han redan en van långresenär.

Balaram har rest tåg till alla större städer i Indien, som Mumbai, New Delhi, Chennai och Hyderabad.

Jag har många dåliga minnen från städer som jag inte gillar. Mumbai är min favoritstad, berättar Balaram. Där bodde jag några veckor på ett bra barnhem nära stationen. En dag fick vi besök av en berömd indisk filmstjärna, Sunni Deol. Han gav oss kläder och vi fick skaka hans hand.

Många övergivna, ensamma barn reser runt på tågen i Indien och arbetar, precis som Balaram gjorde.

– Jag reste ofta med ett helt gäng kompisar, säger han. Vi tog hand om varandra och hjälpte nya barn. Jag sopade tågagnarna för pengar. Ibland sov vi på nattågen, under sätena, ibland på stationer. I en del

städer fanns hjälporganisationer som kunde ge oss sängplats över natten, som i Mumbai.

När Balaram rymde bodde han i ett slumområde i Puri. Hans mamma drack och slog Balaram och hans syskon.

– Pappa är död. Min storebror lever på gatan och mina två systrar bor hos en släkting.

När Balaram levde på tågen runt om i Indien började han också dricka och testa olika droger.

– Jag sniffade, drack öl och rökte marijuana och tobak. Det fick mig att känna mig bättre en stund, särskilt när jag var ensam och ledsen. Fast efteråt mådde jag alltid dåligt. Då måste

man ta mer droger. Det blir en ond cirkel.

På stationen i Bhubaneswar började Balaram i Inderjits perrongskola. Nu bor han på Ruchikas barnhem och går i skolan.

– Jag är lycklig, har massor av vänner och trivs i skolan och på barnhemmet. Ibland är jag fortfarande frestad av droger, men jag vill inte tillbaka till det livet.

Indiens längsta tågstationsnamn

Prova att uttala:

Venkatanarasimharajuvariapeta

© TEXT: CARMILLA FLOYD. FOTO: KIM NAYLOR

Rullande palats

Det finns allt ifrån vanliga tåg till lyxtåg med restauranger, bibliotek, barer och betjänter. Rika kan till exempel resa med Palatset på hjul (Palace on wheels) eller Äldrottningen (Fairy Queen), världens äldsta ånglokomotiv som fortfarande tuffar fram på räls.

INDISKA TÅGFAKTA

Indiens statliga tågbolag har fem miljarder passagerare varje år. Tågbolaget har: 8 702 passagerartåg, 11 000 lok, 7150 stationer i 27 stater, 108 514 kilometer tågräls och 1,6 miljoner anställda. Därmed är man världens största arbetsgivare!

Dockteater om handtvätt

Den här gången handlar dockteatern om att man alltid måste tvätta händerna när man varit på toaletten och innan man lagar och äter mat. Annars kan det gå som för dockbarnet, som kräks, får diarré och måste tas in på sjukhus. Barnen skrattar men förstår också allvaret. De vet att man till och med kan dö av magsjuka.

TEXT: CARMILLA FLOYD FOTO: KIM NAYLOR

Skola på hjul

– Skolan kommer! Skolan kommer! Barnen som arbetar på gatan ropar till varandra när de ser sin lärare kämpa med pedalerna i uppførsbacken. Han kommer med skolan på hjul.

Skolan på hjul är Inderjits uppfinning för att kunna ta med skolan till barn som bor och arbetar på gatan. Det är helt enkelt en jättestor trälåda, fastsatt på en cykel. På sidorna finns svarta tavlor och inuti lådan finns allt som behövs för skolarbetet.

Sankar, 10 år, kommer fram samtidigt som läraren parkerar intill ett staket. Han och de andra barnen hjälper läraren att plocka fram böcker, griffeltavlor och kriter ur lådan.

Sankar kommer från en by långt ifrån staden Bhubaneswar men just nu bor han på gatan med sina

föräldrar. De arbetar med att fläta korgar och pappan spelar trummor i ett bröllopsband. Ibland får Sankar följa med på brölloppen.

Sankar började i skolan på hjul för två år sedan. Det var första gången han fick chansen att lära sig läsa och skriva. Familjen flyttar för ofta, fram och tillbaka mellan byn och stan. Och på gatan fanns ingen skola. Det är just därför skolan på hjul kom till.

Inderjit ville först bygga riktiga skolor, men barnen i det här området bodde för utspritt. Många skulle få för lång väg till skolan och man kan inte bygga ett skolhus

Sankar, 10 år.

för fem eller tio barn. En skola på hjul blev den perfekta lösningen.

Sankar har lärt sig skriva hela alfabetet och alla siffror. Favoritämnet är matte och naturvetenskap. Han gillar att lära sig nya saker. Ett annat plus med skolan är att läraren bjuder på lunch! 🍌

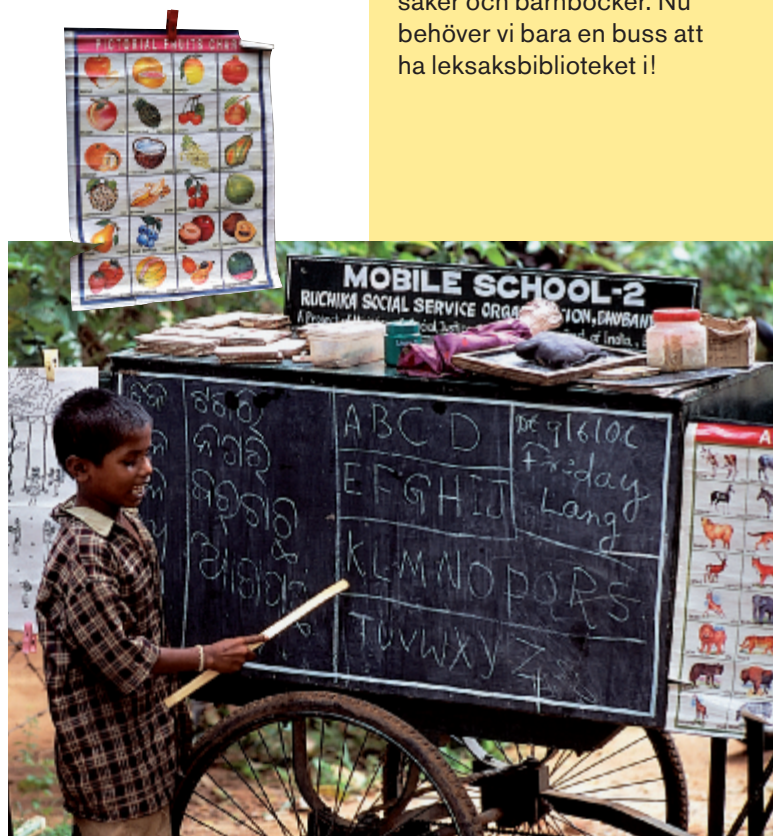
Rullande skola

Skolan på hjul är Inderjits och Ruchikas senaste experiment för att nå barn som annars inte har någon möjlighet att gå i skolan. Under en dag cyklar två lärare omkring och har lektioner i en till två timmar på sex olika platser.

– Nu ångrar vi att vi inte satte skolan på en motorcykel, för det är tungt att trampa, säger Inderjit. Nästa idé är att öppna ett rullande leksaksbibliotek. Gatubarnen ska få låna leksaker och barnböcker. Nu behöver vi bara en buss att ha leksaksbiblioteket i!

Barnen lär sig både alfabetet på oriya och det västerländska alfabetet.

Swopna rymde från slav-arbetet

När Swopna är fem år kommer en kvinna förbi restaurangen där hon arbetar tillsammans med sin storebror. Kvinnan har fina kläder och ser rik ut. Hon säger att barnen kan få flytta hem till henne och ber att få träffa deras pappa.

Kvinnan frågar Swopnas pappa varför han låter syskonen slita ut sig på restaurangen?

– Det här är ingen bra plats för barn, säger hon. Låt mig ta hand om dem. De kan hjälpa till med hushållsarbetet. Kvinnan låter snäll, som om hon verkligen bryr sig om barnen.

Swopna bor med pappan och storebror i en liten by. Mamman dog för länge sedan. Kvinnan betalar pappan för att få ta med sig syskonen till stan. Pengarna är

förskott på barnens lön. Swopna känner sig rädd men också hoppfull.

Slagen varje dag

Kvinnan bor med sin man i ett stort hus i Orissas huvudstad, Bhubaneswar. Båda två arbetar på kontor och vill att Swopna ska ha maten klar när de kommer hem.

En dag leker Swopna med några barn på gatan utanför när kvinnan kommer hem från jobbet. Hon blir ursinnig för att Swopna leker istället för att jobba. Kvinnan släpar in Swopna i

huset, slår henne och skriker. – Otacksamma lata flicka. Om jag ser dig smita från arbetet igen slår jag ihjäl dig.

Från den dagen blir Swopna slagen och sparkad av kvinnan varje dag. Mannen slår henne inte, men han försöker inte heller stoppa sin fru. Några gånger slår kvinnan Swopnas bror också, men han protesterar och springer iväg. Det vågar inte Swopna. Hon kryper bara ihop och gråter. Det spelar ingen roll att Swopna försöker sköta alla sina syslor perfekt. Kvinnan hittar

alltid något att klaga på. Ondast gör det när kvinnan slår henne med en kraftig träpåk.

Swopna arbetar från fem på morgonen till ett på natten, sju dagar i veckan. Hon lagar mat, städar och tvättar. Hon träffar nästan aldrig sin bror, för han jobbar i trädgården och i garaget. När kvinnan och hennes man kommer hem från arbetet vill de att Swopna ska ge dem massage. De klagar över att de måste arbeta så hårt på sina kontor och har ont i ryggen och axlarna.

Couronne är Swopnas favoritspel.

Många hushållsslavar

I Indien är det många små barn, framför allt flickor, som bor och arbetar hemma hos andra familjer. De arbetar ofta mycket långa dagar och får inte gå i skolan. De flesta börjar jobba när de är mellan 8 och 12 år gamla. Många blir slagna och utsatta för sexuella övergrepp. Ibland får barnens föräldrar pengar när de lämnar över sina barn till arbetsgivaren. Det ses som förskott på lönen och innebär att barnen blir skuldsslavar i hushållet.

När det blir kväll lägger Swopna och de andra flickorna ut madrasser på golvet och sover tätt intill varandra.

Swopna är så trött när hon går och lägger sig att hon inte ens orkar gråta. Det värker i kroppen och hon drömmer ofta om att rymma.

Swopna rymmer

När Swopna fyller 11 år har hon arbetat hos den arga kvinnan i över sex år. Pappan har aldrig hört av sig sedan barnen lämnade byn. Swopna tror att han måste ha gift om sig och skaffat nya barn.

En kväll börjar kvinnan misshandla Swopna med träpåken. Hon slår ännu hårdare än hon brukar. Swopna börjar blöda från huvudet. Hon blir rädd och tror att hon ska bli dödad den här gången. Men plötsligt slutar kvinnan slå. Hon slänger fram nyckeln till grinden och säger åt Swopna att låsa för natten.

Swopna vacklar ut på gården. Hon lämnar nyckeln i låset och fortsätter, ut på

gatan. Hon vet inte var hon ska ta vägen, men går till sist in i en grannfamiljs trädgård. Det är tyst och mörkt – alla sover. Swopna lägger sig på verandan och somnar.

När grannkvinnan hittar Swopna utanför sin dörr nästa morgon blir hon förskräckt.

– Vad gör du här? Vad har hänt, frågar hon.

Swopna kan inte prata, bara gråta. Grannkvinnan ger henne lite mat och efter

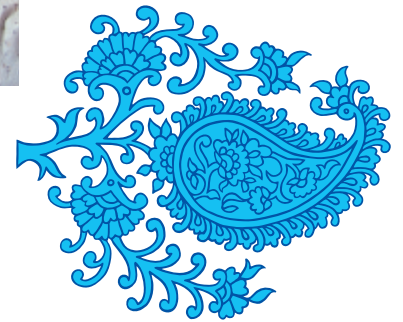
Swopna, 12

Tycker om: Skolan. Leka och spela kerem.

Favoritskådespelare: Shah Rukh Khan

Tycker inte om: Människor som slår barn.

Vill bli: Polis, för att hjälpa barn som är slavarbetare.

ett tag berättar Swopna att hon har rymt.

– Hon försökte slå ihjäl mig, säger Swopna, och visar sina sår. Hon är rädd för att grannkvinnan inte ska tro henne, och tvinga henne att återvända till huset. Men kvinnan ringer istället till Barnlinjen, en hjälptelefon för barn, som drivs av Ruchika.

Snart kommer två män som arbetar för Ruchika på motorcykel för att hämta Swopna. De förklarar att hon ska få bo på Ruchikas barnhem. Men först måste de åka till polisstationen för att anmäla kvinnan.

Poliserna är först inte intresserade. Men männen från Ruchika är envisa och visar Swopnas sår och blåmärken.

– Hon är dessutom barnarbetare, säger de till polisen. Det är olagligt att låta barn

Barnens hjälptelefon

Swopna fick hjälp via Ruchikas hjälptelefon för barn, som är öppen alla dagar. Den kallas Childline (barnlinjen) och drivs med pengar från indiska myndigheter. Telefonnumret till Childline sprids till både barn och vuxna, genom lappar och klistermärken. Sedan starten år 2000 har Ruchika tagit emot nära 50 000 samtal om barn som behöver akut hjälp. Inderjit vet att hjälpen till barnen ofta måste gå genom mammorna. Därför har Ruchika också en särskild hjälptelefon för kvinnor.

Hennafin

Under gungfestivalen målar man händer och fötter med henna. En före detta barnhems pojke har blivit professionell hennamålare. Nu kommer han till barnhemmet för att göra flickorna fina inför festen.

För att få hennamålningen att hålla längre håller man på lime och kokosnötsolja. Sedan skrapar man bort färgen.

Swopna får hennamålning på handen.

och visar henne runt. Ett 15-tal flickor i olika åldrar

arbeta. Till slut går en polis med på att lyssna och skriva ned Swopnas berättelse.

I säkerhet

När Swopna vaknar nästa morgon vet hon först inte var hon är. Två äldre flickor påminner henne om att hon är i säkerhet hos Ruchika

Fina röda fötter!

delar på två rum och en liten veranda. Flickorna är här av olika orsaker. Några är barn till prostituerade kvinnor som bett Ruchika ta hand om deras döttrar. Andra har rymt hemifrån, övergivits av sina föräldrar eller räddats från slavarbete, precis som Swopna. På andra sidan huset ligger Ruchikas pojk-

hem. Och på framsidan finns en gräsplan där alla barnen kan leka och sporta.

I huset finns också Ruchikas kontor, där Inderjit Khurana arbetar. Flickorna på hemmet berättar att de kallar henne "mama", för hon är som en mamma för alla här.

Swopna berättar för Inderjit om vad som hänt – Du får stanna här om du vill och gå i skolan, säger Inderjit.

Ruchika diskuterar Swopnas fall med polisen och med kvinnan som slog Swopna. Först säger kvinnan att allt är lögn. Men till slut ber hon om ursäkt och betalar en summa pengar som ska användas till Swopnas utbildning. Att driva fallet i domstol tycker Ruchika är hopplöst. Det kan ta många år.

Swopna är glad för att få

gå i skolan, men hon är ändå inte helt nöjd.

– Egentligen tycker jag att dom som höll mig fången som slav borde få livstids fängelse.

Swopna tänker bli polis, men en bra och rättvis polis som skyddar barn.

– Jag tänker se till att inga barn behöver arbeta och lida som jag fick göra. 🌍

Swopna

Barnhemsbarnen bygger gungor.

Titta! Våra händer är klara.

firar gung-festival

I juni, när monsunregnen närmar sig, firar flickorna i Orissa gungfestival. För Swopna är det första gången hon får en chans att leka i gungorna.

– **D**et är roligt att fira med alla kompisar på barnhemmet, säger hon. Vi har hjälpt till att sätta upp gungor i trädgården och har klätt repen med blommor. Vi gungar så högt vi kan, dansar och sjunger. Pojkarna också. Och vi får ansiktsmålningar och henna på händer och fötter.

Gungfestivalen är till för att flickor ska ha roligt och leka, åtminstone några dagar per år. Det är annars ofta de som arbetar hårdast, både hemma och ute i fälten.

Under festivalen ska alla flickor få nya kläder och minst tre dagar semester. Men under Swopnas sex år av slavarbete fick hon aldrig ledigt och ingen ny klänning att gunga i. Klänningarna som barnhemsbarnen får är inte helt nya. Det är begagnade kläder som rika människor har skänkt till Ruchika när deras barn har vuxit ur dem.

– Men dom känns nya för oss, säger Swopna. 🌍

Fler gungor!

Rama, 12

Gillar: Leka. Rita.

Gillar inte: När jag inte har råd att äta.

Ledsen: När mamma dricker för mycket.

Älskar: Min mamma.

Ser upp till: "Mama", (Inderjit Khurana).

Drömmer om: Att få resa utomlands.

Vill bli: Lärare.

Varför firas gungfestivalen?

Gungfestivalen i Orissa, som också kallas Raja, handlar om liv och fruktbarhet och är ett sätt att välkomna de kraftiga monsunregnen och jordbrukssäsongen. Moder Jord slipper arbeta under den här tiden. Därför får också flickor och unga kvinnor ledigt från arbetet med att bruka jorden. Stora gungor sätts upp överallt som flickorna kan leka i.

Gamla regler säger att flickorna under festivalen inte

får gå barfota, gräva i jorden, klippa sönder något eller laga mat. Men det är inte många som bryr sig om reglerna längre. Särskilt inte i städerna, där gungfestivalen numera mest handlar om att festa, äta gott och byta presenter.

Efter festivalen tas alla gungor ned. När regnperioden väl sätter igång finns ingen tid över för lek, bara hårt arbete.

Jobbkläder

- Det här är mina jobbkläder. När man tigger gäller det att ha på sig sina smutsigaste och trasigaste kläder. Då ger människor mer. Nu har jag slutat tigga och samlar plastflaskor istället. Det ger lite mer pengar och känns bättre. Alla frågade mig: "Varför tigger du?". En dag hittade jag en massa flaskor som jag kunde sälja. Då bestämde jag mig för att byta yrke.

Det är väldigt viktigt för indiska flickor och kvinnor att ha armband.

- Annars känner man sig liksom naken, säger Rama.

De som har råd har massor av armband, men Rama hade bara råd att köpa två.

- Det var svårt att välja, men till slut tyckte jag att dom här var vackrast.

Mat på bananblad

Finaste Rajamaten serveras på ett stort bananblad. En annan specialitet under festivalen är Podha pita, som betyder bränd kaka. Den innehåller bland annat rispulver och kokosnöt. När släktingar och vänner hälsar på varandra under festivalen tar de ofta med sig "brända kakor" som gåva.

Ramas garderob

Rama, 12 år, tar inte på sig sina finaste kläder när hon springer till stationen på morgonen. Barnen på perrongen blir snabbt smutsiga och dammiga, så det är knappast någon idé att klä upp sig.

Rama bor med sin mamma och två yngre systrar i ett litet tält nära tågrälsen.

– Min pappa är död och mamma är svårt lungsjuk. Hon är väldigt svag, berättar Rama. Därför är det mest jag som jobbar. Vi får också lite pengar och matransoner av Ruchika varje månad.

Rama har tre äldre systrar, men de har flyttat ut. Därför måste hon sköta hushållet och passa sina småsyskon.

– Jag är alltid orolig eftersom vi bor så nära stationen. Tänk om någon av mina systrar ramlar framför ett tåg? Jag tar med dom till perrongskolan varje dag. Jag vill att dom ska få ett bättre liv än jag.

Rama började tigga när hon var fem år. Innan hennes mamma blev sjuk arbetade hon med att gå från dörr till dörr och byta metallföremål som kastruller mot gamla kläder.

Rama går alltid barfota, precis som andra barn på stationen.

– Förut hade jag ett par sandaler, men dom gav jag till min mamma.

– Det är vårt familjeyrke, förklarar Rama. Mamma lagade kläderna och sålde dem vidare.

– Jag köper aldrig kläder till mig själv, men ibland sparar jag pengar och köper en begagnad sari till mamma. Medan pappa levde brukade han ta med henne ut och köpa kläder. Nu är hon så sjuk, hon kan inte ens gå och handla.

Lärarna och Inderjit Khurana försöker ibland övertala Rama att flytta till barnhemmet. De tycker att hon lever ett för hårt liv på stationen. Men Rama vill inte lämna sin mamma ensam.

– Min dröm är att studera, få ett riktigt jobb och kunna köpa ett bättre hus till min familj. Men det är svårt att planera för framtiden. Först måste jag ju alltid tänka på hur jag ska få ihop pengar till nästa mål mat. 🌐

Rama går i perrongskolan, men hon tycker ofta att det är svårt att koncentrera sig.

För kort

– Den här fick jag av Ruchika på gungfestivalen. Många har sagt att den är jättefin men jag tycker att den är för kort. Jag visar benen och det tycker jag inte om. Min drömkänning är blå, med pärlbroderier.

Sanjukta vägrar sluta skolan

När Sanjukta valdes till "president" för skolans barnparlament berättade hon ingenting hemma. Mamma vill ju bara att hon ska sluta skolan och börja jobba.

Sanjuktas föräldrar arbetar på olika bygg- och arbetsplatser. De gräver, bär tegelstenar och blandar cement, sju dagar i veckan. Sanjuktas mamma har tjatat i tre år om att hon borde följa med dem.

– Sluta skolan och börja tjäna pengar till familjen, skäller mamma. Sanjukta vägrar och bland blir mamma så arg att hon slår henne. Det känns orättvist.

– Mina bröder får ju gå i skolan!

– Det är skillnad för pojkar, säger mamma. Hon kan själv varken läsa eller skriva. Sanjuktas lärare har försökt resonera med henne.

– Vill du inte att din dotter ska lära sig mer och få bättre chanser i livet än du?

Men mamma är envis, hon

tycker att utbildning är bortkastat för flickor. Pappan kan läsa och skriva lite, och har inget emot att hon går i skolan. Men han lägger sig inte i diskussionen.

Vaknar klockan fyra

Eftersom Sanjukta är ensam flicka i familjen måste hon sköta hela hushållet när föräldrarna arbetar. Hon städar, tvättar, hämtar vatten, lagar mat och tar hand om småsyskonen. Hennes fyra bröder hjälper aldrig till.

– Det är tjejjöra, säger de och föräldrarna håller med.

Klockan fyra på morgonen går Sanjukta upp och ut för att hämta vatten.

Ruchika har byggt pumpar i slummen för att barnen inte ska bli sjuka av smutsigt vatten. Från alla håll ser

Sanjukta, 12

Gillar: Skolan.

Vill bli: Lärare.

Ser upp till: Min lärare och "Mama" (Indjerit Khurana).

Musik: Religiösa sånger. Skolsånger.

Böcker: Myter och sagor från Orissa.

Sanjukta flickor och kvinnor komma gående med hinkar och krukor.

När Sanjukta kommer tillbaka tänds hon elden så att mamma kan laga frukost. Sedan sopar hon golvet och gården medan bröderna och pappan börjar vakna till liv.

Lord Jagannath

Sanjukta har en bild av guden Lord Jugganaut runt halsen, Orissas viktigaste gud.

... diska ...

... sopa inomhus och på gården ...

Innan Sanjukta kan börja med läxorna måste hon ...

På väg hem med lillebror.

Barnparlamentet sätter på sig sina vita kläder och mössor när det är dags för möte.

Skolpresident

Sanjukta skyndar på sina bröder. Hon vill alltid komma till skolan före lärarna och se till att klassrummet är städat och att kriter och material är på plats. Kanske

var det just ordningssinnet och ansvarskänslan som gjorde att skolkompisarna valde Sanjukta till sin ledare.

Många av Ruchikas slumskolor har barnparlament. När Sanjukta ställde

upp i valet till ”skolpresident” drev hennes kompisar valkampanj med affischer och valmöten.

När hon vunnit valet höll Sanjukta ett tacktal.

– Jag ska göra mitt bästa

för att hjälpa er alla och se till att få saker gjorda!

Att vara skolpresident innebär också att Sanjukta får delta i möten med Ruchikas stora barnparlament. Där träffas barnpre-

... och tvätta kläder ...

Äntligen läxdags!

sidenter från alla slumskolor i området och diskuterar frågor som gäller utbildning och barnets rättigheter. Alla barn får komma och lyssna och ställa frågor på mötena, ett par gånger per termin. Sanjukta är ledare för oppositionen.

– Jag ställer frågor och utmanar besluten, berättar hon för klasskompisarna. Om någon viktig fråga glöms bort är det min uppgift att påminna ministrarna!

Vill bli lärare

Lärarna i slumskolorna använder lekar, sång, dans och dockteater för att barnen ska tycka att det är roligt att lära sig nya saker. Sanjukta älskar skolan. Drömmen är att få stipendium och kunna läsa vidare på universitet.

– Om jag får en bra utbildning kan jag bli lärare och få en bra lön. Då kommer nog min mamma att förstå hur viktigt det är med utbildning. 🌐

Barnvänliga toaletter!

I slummen finns sällan några toaletter. Folk tvingas göra sina behov lite överallt och det sprider sjukdomar. För flickor är det svårare och mindre accepterat att gå på toa utomhus. Därför avstår också många flickor från att gå i skolan.

Nu har Ruchika byggt barnvänliga toaletter intill sina slumskolor. Väggarna dekorerar med fina bilder och roliga rim.

Om Sanjukta var minister i Orissa skulle hon:

- Fixa avloppen.
- Bygga toaletter och vattenpumpar som räcker till alla.
- Se till att alla barn får gå i skolan och slipper arbeta
- Sätta in fläktar i klassrummen, för på sommaren blir det fruktansvärt varmt.

De fattigas egen skola

Sanjukta går i en av de många slumskolor som drivs av Inderjit Khurana och Ruchika. Skolorna byggs i samarbete med dem som bor i slummen, i områden där barnen inte har tillgång till utbildning. Genom att invånarna själva är med och bygger och betalar för skolbyggnaden, blir det verkligen deras egen skola, menar Inderjit.

Nya världar!

Inderjit driver också skolor för barn från rikare familjer. Där går också flera av barnen från Ruchikas barnhem.

Den indiska ekonomin växer snabbt och närmare 300 miljoner av Indiens miljardbefolkning tillhör medelklassen.

Ungdomarna på Inderjits

gymnasium besöker Ruchikas slumskolor och lär känna barn och unga där.

– En del får inte det för sina föräldrar, berättar Ananya Nayak. De är rädda för slummen och tror att det är farligt och att man blir sjuk om man går dit. Men mina föräldrar

tyckte att det var bra. Jag har arbetat med ett projekt där jag träffade flickor som tving-

as arbeta. Dom lärde mig mycket och projektet öppnade helt nya världar för mig.

Suman får raka ben

När Suman Ganta var liten kallades han Cchota. Det betyder "fel på benen". Suman föddes med ett böjt ben och fot och kunde bara gå på tå och med stöd av en bambukäpp.

Mamma är död och pappa tvingade mig att sluta skolan när jag var tio år, berättar Suman. Pappa skickade mig att arbeta på bygge, för att han skulle få pengar till sprit. Jag fick bara hälften så mycket betalt som de andra, eftersom jag inte kunde gå lika fort. Jag saknade skolan, men om jag inte gick till bygget fick jag stryk av pappa.

Suman drömde om att rymma hemifrån, men han hade aldrig varit utanför sin hemby och var rädd.

– Det finns ett barnhem där dom kan hjälpa dig att få gå i skolan, sa en man till honom en dag.

Suman följde med mannen

till Bhubaneswar och fick en plats på Ruchikas barnhem. Där fick han också ett nytt namn, Suman, som betyder "blomma" och "person med gott hjärta".

– Nu går jag i skolan och har många kompisar på barnhemmet. Men det bästa av allt är att jag har fått

operera mitt ben. Kanske kommer jag nu att kunna springa och sporta som andra barn. 🌐

I slummen och på landsbygden i Indien finns många barn med funktionshinder, som aldrig får den hjälp de behöver. Många barn blir också syn- och hörselskadade eller får andra skador för att föräldrarna inte har råd med vaccin eller medicin mot infektioner. Inderjit och Ruchika driver ett särskilt program för att hjälpa barn med funktionshinder. Bland annat informeras föräldrar om hur de ska ta hand om sina sjuka barn för att de inte ska få obotliga skador. En del barn har medfödda skador som kan opereras. Sjukhuset och läkarna hjälper Ruchika och ställer upp gratis för att hjälpa de barnen.

Ljuv musik från slummen

Ibland kommer Inderjits gamla elever på besök. En av dem är Jashoda, 17 år, som tar med sig sin flöjt och spelar för barnhemsbarnen.

Jag växte upp i slummen och gick i Inderjits skola. En dag kom en berömd flöjtist förbi och hörde oss sjunga. Han erbjöd skolan att skicka tre elever till honom för att få musiklektioner. Jag var en av dom som valdes ut.

Jashoda bor kvar i slummen med sin familj. Hon är den enda i sitt område som fått chansen att gå på Orissas musikhögskola. Hon blev överlycklig när hon fick veta att hon klarat de hårda proven och kommit in.

– Utan Mama Inderjit skulle jag aldrig ha varit där jag är idag. Jag ser upp till henne, och till min egen mamma förstås. Hon är den bästa mamman i hela världen. Hon har uppmuntrat

mig och mina tre systrar att gå i skolan, trots att mina bröder tycker att det är onödigt. Gift er och skaffa familj istället, säger dom. Men det struntar vi i!

Jashodas dröm är att själv bli lärare på musikskolan.

– När jag har kommit någonstans i livet vill jag också hjälpa barnen i slummen. 🌐